

ĐỀ THI GIỮA HỌC KÌ 1 – ĐỀ 15**MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 11****Thời gian làm bài: 90 phút****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****Phần 1. Đọc - hiểu (3.0 điểm)****Đọc và trả lời những câu hỏi sau:**

Đối với ông già, bà già, thanh niên phải có thái độ kính nhường và hết lòng giúp đỡ, bởi vì một lẽ dễ hiểu là có ông già, bà già thì mới có chúng ta...

Khi đi tàu, đi xe, thanh niên không được chen lấn phụ nữ. Trong trường hợp phụ nữ, nhất là phụ nữ có thai, chưa có chỗ ngồi, thanh niên phải nhường chỗ của mình cho họ...

Trong xã hội ta, nhiều thanh niên biết tỏ lòng thương yêu quý mến nhân dân bằng hành động dũng cảm và hào hiệp; lúc chiến tranh xông pha lửa đạn để bảo vệ tính mạng và tài sản của đồng bào; lúc bình thường cứu giúp trẻ em bị tai nạn, đỡ đần người đi đường bị ốm đau,...

Thanh niên phải luôn có tinh thần xung phong, gương mẫu; bất cứ việc gì tập thể cần thì thanh niên phải làm với tinh thần trách nhiệm cao nhất; song phải luôn luôn khiêm tốn, thật thà, không phô trương, dối trá...

Thanh niên cũng phải dành thì giờ nhất định để giúp đỡ cha mẹ, săn sóc các em, chăm lo một phần công việc gia đình”...

(*Con đường tu dưỡng, rèn luyện đạo đức của thanh niên*, Ngữ văn 12, tập một, NXB GD 2013, trang 37)

Câu 1: Đoạn trích trên sử dụng phương thức biểu đạt nào?

Câu 2: Nêu nội dung chính của đoạn trích.

Câu 3: Quan đoạn trích trên, anh/chị thấy phẩm chất cần có của thanh niên là gì?
Viết một đoạn văn (từ 7 đến 10 dòng) trình bày ý kiến của mình.

Phần II: Làm văn (7.0 điểm)

Vẻ đẹp của người nghĩa sĩ Cần Giuộc trong đoạn văn sau:

Khá thương thay!

Vốn chẳng phải quân cơ quân vệ, theo dòng ở lính diễn binh; chẳng qua là dân ấp dân lân, mến nghĩa làm quân chiêu mộ.

Mười tám ban võ nghệ, nào đợi tập rèn; chín chục trận binh thư, không chờ bày bố.

Ngoài cật có một manh áo vải, nào đợi mang bao tấu bầu ngòi; trong tay cầm một ngọn tầm vông, chi nài sắm dao tu, nón gõ.

Hỏa mai đánh bằng rơm con cúi, cũng đốt xong nhà dạy đạo kia; gươm đeo dùng bằng lưỡi dao phay, cũng chém rớt đầu quan hai nọ.

Chi nhọc quan quân giống trông kì trông giục, đạp rào lướt tới, coi giặc cũng như không; nào sợ thằng Tây bắn đạn nhỏ đạn to, xô cửa xông vào, liều mình như chẳng có.

Kẻ đâm ngang, người chém ngược, làm cho mã tà ma ní hồn kinh; bọn hè trước, lũ ó sau, trối kệ tàu sắt tàu đồng súng nổ.

(*Văn tế nghĩa sĩ Cần Giuộc* - Nguyễn Đình Chiểu, Ngữ văn 11, Tập 1, NXB Giáo dục Việt Nam)

Loigiaihay.com

Loigiaihay.com

Loigiaihay.com

Loigiai

Loigiaihay.com

Loigiaihay.com

Loigiaiha

Loigiaihay.com

Đáp án đề 15

Phần I. Đọc – Hiểu

Câu 1:

- Phương thức biểu đạt: Nghị luận

Câu 2:

- Nội dung chính: Bàn luận về vấn đề thanh niên cần rèn luyện và tu dưỡng đạo đức trong xã hội hiện nay.

Câu 3:

- Học sinh có thể lựa chọn những phẩm chất khác nhau song cần đưa ra lý lẽ thuyết phục, hợp lý: kính trên nhường dưới, thương quý nhân dân, tinh thần trách nhiệm, gương mẫu...

Phần II. Làm văn

1. Mở bài:

- Về tác giả, Nguyễn Đình Chiểu là nhà văn lớn, là ngọn cờ đầu của thơ văn yêu nước thế kỷ XIX.

- Về tác phẩm *Văn tế nghĩa sĩ Cần Giuộc* là bức tượng đài bi tráng về người anh hùng nghĩa sĩ tuy thất bại nhưng vẫn hiên ngang bất khuất.

- Giới thiệu về đoạn trích, nội dung khắc họa vẻ đẹp hào hùng của đội quân áo vải trong trận đánh công đồn.

2. Thân bài

* Khái quát bối cảnh thời đại và quá trình chuyển hóa của hình tượng người nông dân trở thành nghĩa sĩ: Bối cảnh thời đại: diễn ra hết sức căng thẳng và ác liệt thể hiện tình hình nguy nan của dân tộc. "Súng giặc đất rền – Lòng dân trời tỏ".

* Nguồn gốc xuất thân của những người nghĩa sĩ:

- Là những người nông dân cần cù lao động, vất vả, cuộc sống gắn liền với đồng ruộng

- Hoàn toàn xa lạ với những vũ khí như khiên, súng, mác....

- Họ đã trở thành những người chiến sĩ vì có tấm lòng yêu nước.

→ Chính lòng căm thù giặc đã tạo nên ý chí chiến đấu chống ngoại xâm của người nghĩa sĩ là ý thức tự gánh lấy trách nhiệm cứu nước thật cao đẹp.

* Phân tích đoạn trích để làm nổi rõ vẻ đẹp hào hùng của đội quân áo vải:

- Điều kiện chiến đấu: thiếu thốn, dùng vũ khí thô sơ

- Động cơ đánh giặc: lòng yêu nước, căm thù giặc

- Nghệ thuật đối lập: dụng cụ đánh giặc thô sơ >< vũ khí hiện đại. Tuy dụng cụ thô sơ nhưng ta thắng trên cơ sở đoàn kết một lòng của nhân dân cùng lòng yêu nước. → Tinh thần chiến đấu hùng tráng, tuyệt vời.

→ Khí thế của ta mạnh như vũ bão, làm cho giặc kinh hoàng → xông trận với khí thế oai hùng, gan dạ, dũng cảm, sẵn sàng xả thân vì nghĩa lớn, chiến đấu bằng cả trái tim yêu nước của mình.

- Sử dụng động từ mạnh liên tiếp, cách ngắt nhịp dồn dập, ngắn gọn, giọng văn hào hùng mang tính sử thi.

→ Nghệ thuật tả thực kết hợp với trữ tình, phép tương phản giàu nhịp điệu tác giả đã dựng nên tượng đài nghệ thuật về người nông dân nghĩa sĩ bình dị mà phi thường.

* Bình luận - Đánh giá

- Người nông dân trong *Văn tế nghĩa sĩ Cần Giuộc* hiện lên bằng tất cả những gì chân chất, giản dị nhất mà họ có nhưng họ vô cùng kiên quyết, dũng cảm khi đứng trước kẻ thù.

- Nguyễn Đình Chiểu đã dựng lên bức tượng đài về người anh hùng nghĩa sĩ bằng những nét vẽ mộc mạc, giản dị, gần gũi nhưng tương xứng với những phẩm chất ngoài đời của họ.

3. Kết luận.

- Nêu nhận xét, khẳng định vấn đề.

- Mở rộng vấn đề bằng bày tỏ suy nghĩ và cảm nhận của bản thân.

Loigiaihay.com